

DEPLAATSERS VAN ONZE BESCHAVING.

Om deze tijd van het jaar horen en lezen wij vele schone woorden van de "groten" der aarde, die zich gedrongen voelen enkele van hun plannen intons mede te delen en verhalen beschouwingen over het komende nieuwe jaar te houden. Als zij spreken over de toekomst en hoe zij hem denken - bewapende volkerenbond, annexatie van grondgebied, gevecht gevecht met grote volksverhuizingen, neerlaan van het verzet der arbeidersklasse (een onderdeel dat bij hun opvatting behoort van wereldvrede) - dan vragen wij ons af, of zij nog geloven dat de arbeidersklasse hun nog gelooft.

Als zij het over de "schone toekomst" hebben, gedragen door hun systeem. Een worden wij al sceptisch als wij denken hoe zij het in de afgelopen anderhalve eeuw gedaan hebben. Spreken zij echter over het afgelopen jaar en de offera voor het vaderland gebracht, dan hebben zij het over iets dat wij meemakten, zodat hun schone woorden van woed, trouw en vaderlandsliefde ons niet kunnen misleiden, want zij maken de hore niet mee, maar wij. Zij doken niet onder om aan de slavendportaties of het wimpelaton te ontkomen, maar wij. Zij kunnen buiten onze grenzen slechts vermoeden hoe wrak en wankel de grondvesten zijn waar zij hun systeem op vestigden... en dat wij in elkaar zien donderen. Niet zij, maar wij moeten vechten als dieren om ons gezin en ons zelf dagelijks in het leven te houden en wij zien hoe dun het laagje van geestelijke en morele beschaving is, waar zij prat op gingen en zelfs wonden, dat zij, die het niet bezaten, het met zendelingen en oorlogsschepen gebracht moest worden.

Met mathematische zekerheid heeft een der grootstem uit onze rijen voorspeld, dat de toekomst ons zal brengen, socialisme of barbarij. Hoe ver het een of het ander van ons aflight, kunnen wij slechts raden, maar een vraag weten we met zekerheid te beantwoorden: wat brengt ons het kapitalistische stelsel, socialisme of barbarij?

Zeven miljoen Duitsers zijn al gevallen, constateert Churchill terloops als hij het over de Poolse kwestie heeft, en concludeert daaruit, dat de Duitse grenzen wel een beetje naar elkaar toe geschoven kunnen worden.

"Vrede op aarde en de mensen een welbehagen..."

Bertigduizend Amerikanen en Engelsen sneuvelden in enkele dagen bij

het nieuwe Duitse offensief. Toch behoorden die Engelsen, Amerikanen en Duitsers voor enkele jaren gezamenlijk tot het internationale werklozenleger.

Het ridderkruis wordt verleend door Hitler voor de ontwerpers van de V2.

Twee jaar geleden hield de Duce een rede voor het Italiaanse volk en gaf als zijn mening te kennen, dat het Italiaanse volk te veel zijn kunsten en wetenschappen geëerd had. Beter had gij, sprak de Duce, het "heroisch soldaatzijn" hoger kunnen stellen...

Socialisme of barbarij!
Waarom zouden wij zo ver buiten onze grenzen feiten constateren, die zo nabij om ons heen ook gebeuren.

Roofovervallen overdag in de drukste straten van het centrum van Amsterdam. Aardappelenauto's, bakkerskarren worden geplunderd, j.l. Vrijdag zelfs een Wehrmachtsauto in de Haarlemmerstraat.

Plundertochten van de Nederlandse boeren op de Nederlandse bevolking.

Plundertochten van de Duitse Wehrmachtinstanties op de Nederlandse bevolking, zoals de geschiedenis nooit gekend heeft.

Mensendeportatie's tot nog toe plaatselijk, door Himmler als Kerstboodschap voor de Nederlandse bevolking als landelijk afgekondigd.

Radio-Oranje waarschuwt vlak voor Kerstmis de verzetsbeweging voor een te weelderig leven, maar ze vergeet in haar Kerstboodschap de boeren, die de bevolking tot op het merg uitzuigen en het aan de honger prijsgeven, met de dood voor die praktijken te waarschuwen.

Wat bracht ons het kapitalistische stelsel? Deze vraag kunnen alleen zij beantwoorden, die als lijfend voorwerp dienden, om al deze zegeningen te onervinden.

Wij, in "Spartacus" Actuele Berichten, wensen geen nieuwjaar-boodschap te schrijven, maar willen de leuze, die wij elke week in ons blad plaatsten, met meer klem herhalen:

DE BEVRIJTING VAN DE
ARBEIDERSKLASSE MOET
HET WERK ZIJN VAN DE
ARBEIDERS ZELF.

STEUNT ONS PERSFONDS!

STEUNT ONS SOLIDARITEITSFONDS!

STEUNT ONS WERK!

SPARTACUS

Uitgave van de Communistenbond "SPARTACUS".

PROLETARIËRS ALLEER LANDEEN, VERENIGT U!

ACTUELE
BERICHTEN

3 Maart 1945

POLITIEK WEEKOVERZICHT.

Bij het sluiten van de conferentie in Yalta liet het eerste bedrijf van de tweede wereldoorlog ten einde. Het eerste bedrijf werd verdeeld in meerdere tafereelen. Het begon met de negetocht van het fascistische imperialisme tegen de directe buurstaten van Duitsland in het Oosten, Noorisk, Westen en Zanden.

Slechts Zweden in het Noorisk en Duitsland in het Zuiden bleven gespaard. Alle andere landen, voorzover zij een gemeenschappelijke grens met Duitsland hebben, werden hetzij als overwonnenen of als eigen bondgenoten in de geweldige oorlogsmachine ingeschakeld, die het bloedarme Duitse kapitalisme met behulp van leningen en grondstoffenleveranties uit de hele wereld had opgebouwd. Van de Pyreneeën tot aan de Duits-Russische Raarontielijk in Polen en tot aan de Zwarte Zee, van de Noordkust tot aan de Lybische woestijn werd een geweldig wapenarsenaal opgericht, waarin het fascistische imperialisme de levende voorwaarde, de arbeid en de geesten te uniformeren. Het vriede afsprakenverdrag Hitler-Stalin van Augustus 1939 was de politiek-militaire ruzedekking, die Duitsland voor deze eerste reeds mist te verkrijgen.

Het tweede tafereel van het eerste bedrijf begon met de aanval van Hitler op Rusland op 22 Juni 1941. Op deze dag verloor Stalin zijn positie als lachende derde in het Europees gevecht van de tweede wereldoorlog, terwijl Engeland zijn vroegere positie herstelde, waarin het Duitsland en Rusland tegen elkaar uitspeelde, ten einde met de tegenstellingen tussen deze twee landen alle voordelen van zijn eigen politieke en militaire beveiliging te kunnen trekken. De Duits-Russische oorlog gaf Engeland de benodigde tijd, om de wiger hulpbronnen en die van de V.S. voor deze en latere oorlogen volledig te exploiteren. Het galatheid kon Engeland het uijlelijke verlies van eigen en bevriende overzeese gebieden aanvullen. Zijn uur moest komen. Zijn speculatie op een voorlopig Duits-Russisch evenwicht moest kloppen. En zij klopte.

Tegen het einde van 1941 een nieuw tafereel. De langverwachte aanval van Japan op de Amerikaanse en Europese bezittingen en stellingen in de Stille Oceaan, in Indië en in het Verre Oosten. Amerika werd retieve oorlogstoelneemer, Amerika,

Engeland en hun bondgenoten leden opnieuw voorlopige terreinverliezen. De oorlog in het Verre Oosten bracht een nieuwe grote kans voor Rusland, dat hier neutraal bleef. Zijn neutraliteit was zijn sterke tegentroof tegen zijn Westerse "bondgenoten". De toekomstige houding van Rusland in de Japanse oorlog werd de grote terekende in de berekeningen van Londen en Washington.

En nu begon de grote wedstrijd tussen Rusland aan de ene, en Engeland en Amerika aan de andere kant om de meest voordelige posities. Over geweldige afstanden begon de lucht- en zee-macht van Amerika en Engeland de tegenaanval tegen het Japanse imperialisme. Uit de puisthopen van Stalingrad en van de kusten van de Kaspische Zee verireven de Russische legers het Duitse imperialisme tot aan de Westelijke grenzen van de Baltische landen en tot diep in de Balkan. Nu staan zij reeds in de Noordoostelijke provincies van Duitsland, zij staan dicht bij Berlijn, zij staan aan de grens van het Midden-Duitse industriegebied en zij naderen de grenzen van het oude Oostenrijk en van Bohemen. In het Westen vaagde de invasie Hitler uit Frankrijk, België en uit het Zuidelijk deel van Nederland weg, in het Zuiden zuiden Engeland en Amerika met behulp van partizanenlegers en ook met eigen strijdkrachten het grootste gedeelte van Italië alsmede Griekenland en zijn eilanden. Britten en Amerikanen hebben langs een lang front reeds een smalle strook van West-Duits gebied bezet.

De lange reeks van Russische offensieven gaf - waarschijnlijk zeer tegen de wensen van Rusland in - aan Engeland en Amerika de tijd, om tot de Phillipijnen op te rukken en zich zodocnde voor de verdere veritoocht tegen Japan van de vroeger zo zeer beperkte medewerking van Rusland onafhankelijk te maken.

Aan het einde van het eerste bedrijf van deze tweede grote wereldtragedie heeft Rusland zijn sterkste troef tegen de Westerse mogendheden, zijn neutraliteit in de Japanse oorlog, voor een groot deel verloren, omdat het de vervulling van zijn wensen niet meer of althans veel minder kan afdwingen door te wijzen op zijn nog steeds normale betrekkingen met Japan.

Uit het Russisch stelsel van Oost-Euro-

pese vastelstaten viel, zoals wij in het afgelopen jaar herhaaldelijk beweerden, de Turkse en Griekse positie weg. Turkije koos de zijde van de Westerse mogendheden en opende voor hen de Dardanellen - natuurlijk voor alle. En Griekenland werd in plaats van een actiepoot van Russische Balkanpolitiek wederom tot een bastion van het Britse imperialisme. Uiterlijk werd deze ontwikkeling door diplomatieke compromissen gecamoufleerd, als men van de steeds onvriendelijker taal van Moskou ten opzichte van Turkije afziet.

Het slotstuk van deze waarschijnlijk zeer kort levende compromissen was de conferentie in Yalta, waarin de "grote Drie" de resultaten van hun koehandel tot een nieuwe regeling van de internationale relaties verhieven. Achter de schermen werd echter besloten, de tegenwoordige mantschappelijke organisatie van de wereld met alle middelen te handhaven. Het was de bedoeling, waarin Roosevelt, Churchill en Stalin het eens zijn. En zo eindigde het eerste bedrijf van de tweede wereldoorlog.

Het tweede bedrijf, dat volgens alle verwachtingen zeer veel korter zal zijn, begint met de grote gelijkshakeling van alle bij de oorlog betrokkenen en ook van bijna alle nog niet vrij betrokkenen met de nieuwe situatie. In Polen de Oostelijke en Straks een nieuwe regeling, nu behalve onder Russische ook onder Amerikaanse en Zweedse controle. Nieuwe regelingen in Oostenrijk, Hongarije, die met het Westerse of met het Oosterse blok verbonden zijn. En België, in Griekenland en in de laatste dagen ook in Nederland, voorzover het buiten de bezetting ligt.

Deze regeringen worden bijna overal door reformisten en Stalinisten gestouwd, in de meeste gevallen zelfs door hun mee gevormd. Maar de betekenis van deze regeringen is zetzbazen van het Westerse imperialisme of van Rusland en als uitvoerders van de neo-fascistische of stalinistische dictatuur is het duidelijk. In Nederland werden zelfs de ministers uitgeschakeld, omdat Mr. Burger bezwaar tegen de, volgens zijn mening, al te ver gaande strafvervolging van de "pro's" uitte. Maar het is ook een feit, dat echter minder bekend geworden is, dat Burger - zeker om goede redenen - vreesde, dat de buiten de grondwet en uitgevaardigde tribunaalwetten minder tegen de fascist en hun helpers dan tegen de links georiënteerde kringen zullen worden toegepast. Ons inziens heeft burger gelijk. Het is een vreesveroorzaken dat de regering tegen antifas-

tionaire arbeiders ontstaan. Het nieuwe kabinet van het politiek reactionairste land van het Westerse blok heeft zelfs een vooraanstaand lid van de beruchte fascistische en antisemitische Nederlandse Unie in zijn gelederen opgenomen. De regeringskoers van Gerlandy op sociaal en politiek terrein staat buiten elke twijfel.

Tegenover deze ontwikkeling in de Westelijk georiënteerde landen staat het directe conflict tussen Rusland en de Westerse machten reeds op de agenda van de Oost- en Zuidoost-Europese landen. In Roemenië voeren arbeiders en boeren actie tegen de anti-Russische gezindte nieuwe regering. Het is nog geen conclusie bij de Westerse machten had willen zoeken, zoals Turkije en Griekenland. Rusland doet onder "democratische leuzen" met de demonstranten mee en noemt die andere regering, die de Westerse koers zou willen houden, fascistisch of zelfs Duits-gezind. De tweede beschuldiging houdt zeker geen stand, maar voor de eerste is veel te zeggen. Men mag zeker niet verwachten, dat Rusland zulke regeringen bestrijft uit andere redenen dan die, welke voortvloeiend uit zijn eigen nuchterpolitiek. Rusland zal alles in het werk stellen, pro-Engelse en pro-Amerikaanse regeringen te vervangen door politiek en sociaal anti-revolutionaire, maar wel "democratisch georiënteerde" regeringen.

In hetzelfde verband, nl. in het licht van de verwachting van Rusland tegenover zijn Westerse "bondgenoten", moet de serie oorlogsverklaringen worden beschouwd, die gedurende de laatste dagen van 1945 en 1946 in Turkije, Syrië, Egypte, Iran, Irak, Libanon, etc. Deze is voorlopig de belangrijkste gebeurtenis van het tweede bedrijf. De Turkse zowel als de Syrische en de Egyptische oorlogsverklaringen zijn formeel aan het adres van Duitsland en Japan gericht, in werkelijkheid echter aan het adres van Rusland. Rusland staat in normale betrekkingen met Japan, dat nu door Turkije, op wie Rusland ook geen aanspraak heeft, niet heeft gerekend, de oorlog is verklaard. Het zijn symbolische oorlogsverklaringen, want ze zullen aan de oorloggebeurtenissen zelf niets meer veranderen. Maar Rusland kan bij zijn optreden tegen Engeland en Amerika in Azië niet meer rekenen op een gesloten front vanaf de Dardanellen tot aan Vladivostok. De militaire voorgestellen van de Westerse machten staan in Turkije, in Syrië, in Irak, in Libanon, en weldra ook wel in de Nederlandse en Franse bezettingen bij en in de Stille Oceaan.

Een merkwaardige eensgezindheid moet er in Yalta geheerst hebben. Op hun tegengestelde vertegenwoordigers

van de Westerse machten - in de vorm van oorlogsverklaringen aan Duitsland en Japan - de beloften van de meest Oostelijk gelegen landen om de Middellandse Zee, die tegelijk ook de meest Westelijke randgebieden van het anti-Japanse slagveld zijn, dat zij aan het toekomstige conflict met Rusland aan de zijde van Engeland en Amerika zullen deelnemen. Zo is het tweede bedrijf van dit werelddrama tegelijkertijd het voorafspel van de derde wereldoorlog. Zijn eerste oorlogsverklaringen werden deze dagen gepubliceerd.

DE BEVREIDING VAN DE ARBEIDERSKLASSE MOET HET WERK ZIJN VAN DE ARBEIDERS ZELF

BRROOD EN SPLENEN

Het is wel heel lang geleden dat de boeren geeft het volk brood en spelen door een zeer beroemd en niet minder berucht man als keizer Nero werden uitgesproken. De betekenis van die woorden zal ons in deze tijd wellicht duidelijker worden, als we de hongerige en vermagerde gezichten van kinderen en volwassen mensen zien kijken naar de uitverkoop, door middel van het Zweedse Rode Kruis gratis verstrekte boter- en boterpakketten. In Holland waren we het niet gewend om "gratis iets" uit het buitenland te krijgen. Och neen, "we" hadden immers een landje van "boter, melk en kaas" en leefden in de ogen der buitenlanders als rijke Hollanders. Stonden "we" niet bekend als een gastvrij volk en hielpen "we" niet overal, waar ook de nood was, die te lenigen? Vluchtelingen uit België, kinderen uit Oost-Europa, waggelprogronds uit alle delen van "de" namen "we" op.

En nu... nu zijn "we" zelf een uitgevergold volk geworden. Na slopen "we" iedere dag onze schrale halve liter vank onbetbare soep van de kauken en smullen we van de heerlijke bietsulp- en bloembollengerechten, die moeder met zorg en toewijding bereidt in de zeer weinig overschietende tijd, die haar nog rest na het urenlange wachten op de bus, die haar wel loge wil...

Maar nu is het dan toch feest in West-Nederland. Het wittebrood zég, en margarine, die nog boter en goedkoper is dan

Wij naderen het einde van de tweede wereldoorlog. Op de puinhopen van Europa worden de nieuwe oorlogsbuizen en de nieuwe menrenschotting voorbereid. In de steden heerst de honger. Zullen de mensen, als ze deze ellende zien, aardelijk begrijpen? Zullen ze leren, dat er op een kort tweed bedrijf, waarin deze oorlog zijn einde vindt, een nieuwe en nog vreselijker tragedie volgen kan? Hij moet volgen, spetang, na weinige jaren reeds, als de heersende klasse om het stelsel met omvergeworpen werken, als de onderdrukten de markt niet krijgen.

hetgeen voor de oorlog, een stevotrekker voor vijf centen van de staat kroeg. Toen was Burgens de levende, en thans is Zweden dat.

"Geef het volk brood en spelen!" Wij zwijgen. Het brood en in Zweden hebben ze de spelen, want deze gave van de goede Zweden is bijna gebracht op de bankots, bals en nachtleestten; U weet wel, dat zijn van die gelegenheden waar veel godanst en gedruken wordt en waar dan "spelling" een soort winterbuiting, enige of zo iets als een winterwinningsprijzje aanbiedt, ten bate van noodlijdend Holland. Ieder fatsoenlijk en medelievend mens geeft dan met milde hand voor die arme stalkers ergens in West-Europa, niet waar, en dan .. gaat het spel weer verder. Het spel door reeds vergeten en vergeten. Het spel van de vergetelheid en het spel van het loed. Want deze "spellen" worden gespeeld door de familie van de mensheid; het is het lugubere spel der oorlogwinstmakers, van hon die tien jaren lang winsten maakten door de ijzer- en staalovername aan Hitler-Duitsland. In 1917 was ons landje het doerveld voor de oorlogvoerende imperialistische machten; nu in deze tweede nog vreselijker wereldbrand van Zweden het. Het Zwedse kogels en granaten zijn dutzenden van onze beste en needigste makers en gekneld door verbonden. De weduwen en wesen krijgen het broed als recht.

"Wendig zij morgen gij", riepen de Joden, toen zij uit hun woonsteden wegge-

Aan alle lezers van "SPARTACUS" wordt een dringend beroep gedaan, het

SOLIDARITEITSFONDS

van de Communistenbond "SPARTACUS" door bijdragen te steunen.

De revolutionaire slachtoffers van het fascisme hebben recht op onze daadwerkelijke solidariteit. Alle bezorgers van onze bladen zijn gaarne bereid, bijdragen in ontvangst te nemen.

sleept werden. En we doden hoofdschuldend niets.

En nu ... Nu zijn het overal de arbeiders in Europa, die uit hun kapotgeschoten woonsteden worden weggesleept, als

Op 15 Maart verschijnt

het nieuwe nummer van het maandblad

"SPARTACUS"

met bijdragen over :

Kapitaal en geld.

De arbeidersklasse en het centrale beschikkingsrecht.

De veranderingen in de opvattingen omtrent de georganiseerde klasse.

Het rasen-vraagstuk.

Minimumprijs Fl. 0.25.

B o s t e l t n u a l s

slaven gedeporteerd, in barakken en kampen, om te mogen werken en zwoegen aan de oorlogsmachines van deze "weldoeners". Het is het spelen met mens en mens, gespeeld door de farizeërs der mensheid.

En het is geen ondankbaarheid of leedvermaak van ons, als wij zo schrijven, maar bittere noodzaak is het voor de arbeidersklasse om goed te onderscheiden, dat het geen gunst maar een recht is om te leven. En dat eindelijk het spel, dat de kapitalisten met ons spelen, eens afgelopen moet zijn en wij het brood niet meer als gunst aanvaarden, maar als bewerk van de producten der aarde ons meester zullen moeten maken van de productiemiddelen.

Eerst dan zal door middel van arbeidersorganen een rechtmatige verdeling geschapen kunnen worden ten behoeve van de gehele mensheid.

Wanneer de arbeidersklasse het misdadige spel der kapitalistenklasse zal hebben vernietigd, eerst dan zal het brood des levens voor ons geen gunst meer zijn.

-o-o-

Binnenkort verschijnen

de artikelen van onze brochures

"De perspectieven van het imperialisme na de oorlog in Europa en de taak van de revolutionaire socialist."

"De strijd om de macht."

SPARTACUS

Uitgave van de Communistenbond "SPARTACUS".

PROLETARIËRS ALLER LANDEN? VERENIGT U !

ACTUELE
BERICHTEN

10 Maart 1945.

POLITIEK WEEKOVERZICHT.

Tweeduizend jaar geleden overschreden de legenen van Caesar, komende uit Gallië, het tegenwoordige Frankrijk, de Rijn. In de tramen van de moderne oorlogvoering uitgedrukt, richtten zij op de belangrijkste punten langs de rivier bruggehoofden op, waaraan een reeks van de meest bekende, moderne Rijn-steden ontstaan is. In de militaire kampen van de Romeinen zien we de strategische bevoiliging van het Romeinse imperium, dat in de laatste eeuw vóór, en in de eerste eeuw ná Christus' geboortetijd tot hoogste bloei ontwikkelde. Vanuit deze bruggehoofden ontplooidde zich een levendig handelsverkeer met de "barbaren" in het Oosten en in het Noorden.

De Romeinen waren meesters in de strategische wegenbouw. Langs hun militaire straten trokken in het verloop van de laatste tweeduizend jaren steeds weer de legers van die staten, die in het Westen en in het Oosten van de Rijn ontstonden, tenzij door de onderwerping van hun buren de eigen macht te vergroten en te beveiligen. Het Rijnland vormde het toneel van de grote botsingen, die steeds weer beslist werd gewonnen door de Europese geschiedenis. Honderden burktruïnes in het Rijnland en in de dalen van zijn zijrivieren, in dit hele, door de natuur gezegende gebied, aan de Moesel, aan de Main en aan de Neckar, zijn de schrijverachtige getuigen van dit voltooid verleden.

Slechts van korte duur was het leven van de Burgen Duitsland en Frankrijk opkomende staten. In de 17e eeuw overschreden de soldaten van Lodewijk XIV de Rijn. Hun volgden aan het einde van de 18e en in het begin van de 19e eeuw de legers van Napoleon toe, trachtten, de landen van Midden- en Oost-Europa aan het bondelende Europese imperium te binden. De regerende burgerlijke revolutie in Frankrijk te onderwerpen.

En in de tegenovergestelde richting marcheerden de legers van de feodale reactie van Europa, van Pruisen, Oostenrijk en Rusland, om samen met de soldaten van Wellington, de legerleider van het jonge Britse imperialisme, Napoleon bij Waterloo te verslaan.

Veertig jaar later begon de aanval van Pruisen op Duitsland tegen Frank-

rijk. Op de historische slagvelden bewesten de Rijn werd het politieke fundament van het Duitse imperialisme gelegd. De provincies in het Westen van de grote rivier, Elzas en Lotharingen, verwaalden opnieuw van bezitter en werden Duits.

IN DE SPOREN VAN HET VERLEDEN.

De "Wacht am Rhein" werd tot het symbool, waaronder de Duitse bourgeoisie naar uitbreiding van haar grondgebied in Westerse richting streefde. Dit lied was de oorlogshymne, die de burgerzonen van het Duitse keizerrijk zongen, toen zij in het jaar 1870 de Rijn overtrokken en Frankrijk en België binnenvalden. En de legers van het Duitse keizerrijk moesten langs dezelfde wegen terugtrekken, toen hun imperialistische tegenstanders de "Wacht" bewesten de Rijn doorbraken. Hier leed in het jaar 1918 het Duitse imperialisme zijn eerste historische nederlaag.

In 1933 opnieuw een poging, de nachtsverdeling van de wereld te veranderen en het resultaat van 1918 te wijzigen. En opnieuw eindigt deze poging met een catastrofe voor het Duitse imperialisme. In het zesde jaar van de tweede imperialistische wereldoorlog bereikten de Westerse legers de oever van de Rijnstroom van Bazel tot de Nederlanden en staan op het punt de rivier te overschrijden of hebben hem reeds overschreden.

Millioenen mensen in de wereld juichen dit resultaat toe. Een heerlijk vruchtbare land, waarvan het bezit het symbool van de overheersing van het Noordelijk continent tweeduizend jaren lang geweest is, zal aan het Pruisische militarisme worden ontrukkt.

"De Rijn de stroom van Duitsland, niet zijn grens" was de leuze van het Duitse imperialisme. Hij zal noch de stroom van Duitsland noch de grens van Duitsland blijven. Zijn verwoeste steden, zijn vernielde industrie, zijn verwoeste bergen en boomgaarden zullen ophouden Duits bezit te zijn. Een lang hoofdstuk van Europese geschiedenis gaat teneinde.

Velen zullen uit einde toeschrijven, die het Rijnland alleen als exploitatiegrond van de grootkapitalistische industrie en als het onderwerp van een sentimentele, zottige en laagnachtige romantiek beschouwd hebben, waarvan de keezijde de brutale opschapper is van een naar wereldoverheersing strevende Duitse bourgeoisie geweest is. Zij lezen de sporen van het verleden, zoals zij het in de geschiedenisboeken van de Duitse en niet-Duitse kapitalistenklasse geleerd hebben. Millioenen hebben ze veel